

Estonia teatrile juurdeehituse rajamine riigi eriplaneeringuga on küsitav

Riigikogu kultuurikomisjoni soov rajada Estonia teatri juurdeehitus riigi eriplaneeringuga on õiguslikult küsitav, sest riigi eriplaneering on mõeldud täiesti uue ehitise asukoha leidmiseks ja seda terve maakonna lõikes või isegi üle Eesti, leiab regionaal- ja põllumajandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonna juhataja Heddy Klasen.

Riigikogu kultuurikomisjon on käinud välja ettepaneku, et Estonia teatrile juurdeehituse rajamiseks võiks algatada riigi eriplaneeringu. Kas see on sobiv olukord, kus seda teha saab? Riigi eriplaneeringut algatatakse reeglina juhtudel, kui teised planeeringuliigid selleks ei sobi. Ja sellisel juhul peab sellel objektile olema ka oluline ruumiline mõju ja selle ehitise vastu suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Aga veelgi olulisem on see, et see riigi eriplaneering on mõeldud ikkagi uue ehitise asukoha leidmiseks. Ja riigi eriplaneeringu protsess ise algab ka siis ehitisele asukoha otsimisest. On see siis terve maakonna lõikes või isegi üle Eesti.

Kuid praegusel juhul on tegemist ühe olemasoleva hoone juurdeehitusega. Ja see hoone ise ju tegelikult defineerib ette, kuhu see juurdeehitus peab tulema. Ehk et väga raske on tõlgendada õigust niiviisi, et me hakkame nüüd otsima asukohta üle maakonna või üle Eesti ühe hoone juurdeehitise jaoks. Ehk siis sisuliselt võib öelda, et tegelikult seda juurdeehitust ei saa rajada riigi eriplaneeringu alusel.

Selle otsuse teeb valitsus ja selle otsuse me valmistame ette, kui me oleme saanud riigi eriplaneeringu taotluse. Ehk mul endal ei ole voli lõplikku seisukohta hetkel välja öelda. Aga nii nagu ma ütlesin, siis riigi eriplaneering pigem ei ole mõeldud ehitiste juurdeehituste jaoks, vaid uuele ehitisele asukoha leidmiseks. Ühe kultuurikomisjoni liikme suust kõlas, et peab ka seadust muutma, et saaks eriplaneeringut kasutada. Viide oli sellele, et kuna praegu on eriplaneeringu kehtestamine mõeldud riigikaitse objektide, energeetika ja maavarade jaoks, mis justkui välistaks kultuuriobjektide jaoks eriplaneeringu kasutamise.

Hetkel tõesti ei ole kultuuriobjekte nimetatud. On riigikaitse, julgeoleku, energeetika valdkonnad, transpordi ja nii edasi valdkonnad nimetatud. Ja ka objektide endi loetelus ei ole

err.ee

Estonia teater
Teater

selliseid väiksema ruumilise mõjuga hooneid.

Kui nüüd seadust muuta, siis tuleb kaaluda, kas see on mõjuv põhjus, et seda ikkagi teha. Reeglina on põhiseaduse järgi kohalikul omavalitsusele õigus omaenda territooriumi planeerida ja ruumilist arengut kavandada. Seda nimetatakse ruumilise planeerimise autonoomiaks. Ja kui riik teeb riigi eriplaneeringut kohaliku omavalitsuse territooriumile ühe hoone püstitamiseks või ühe hoone juurdeehitise rajamiseks, siis riik sekkub kohaliku omavalitsuse ruumilise planeerimise autonoomiasse. Kas see on õigustatud iga ehitise juurdeehituse puhul, seda tuleb siis hinnata selle seadusemuudatuse tegemisel.

Aga oletame nüüd, et ikkagi leitakse, et riigi eriplaneering on võimalik ja selle alusel saab Estonia juurdeehituse rajada. Mida see sisuliselt tähendaks? Robustselt küsides, kas linna soovidest saab üle sõita ja teha selline juurdeehitus nagu vaja? Kui valitsus otsustab algatada riigi eriplaneeringu, siis ka selle koostamisel tuleb järgida kehtivat õigust. Et kui on muinsuskaitsele nõuded, siis nendega tuleb arvestada. Ja lisaks sellele on planeerimisseaduse üks põhimõtteid huvide tasakaalustamine ja erihuvide kaalumine. Ehk siis ka riigi eriplaneeringu puhul tuleb arvestada nii muinsuskaitsele nõudeid, looduskaitsele nõudeid, sinna juurde siis ka Estonia teatri juurdeehituses huvitatud huvigruppide nõudeid. Aga riigi eriplaneering ei ole kindlasti ka vahend selleks, et ühtedest huvidest nii-öelda üle sõita või mitte neid arvestada ja ühte huvi eelistada. See niiviisi kindlasti ei toimu ka riigi eriplaneeringu puhul.

Te olite eilsel komisjoni istungil. Ja kui ma saan teie jutust õigesti aru, siis riigi eriplaneering ei ole parim lahendus antud juhul. Mis siis oleks see hea lahendus?

Kui me räägime tehnilise poole pealt, siis oleks kõige õigem lahendus juurdeehitus teha kas Tallinna linna poolt algatatud detailplaneeringuga või kui see juurdeehitus jääb alla 33 protsendi, siis Tallinna linna väljastavate projekteerimistingimustega. Kuid et selleni jõuda tuleb lahendada muinsuskaitsele küsimusi ja otsida kompromissi edasi. Ja eilsel istungil oli näha, et poolte vahel on olemas valmidust kompromissi leidmisega jätkata.

Ükskõik, mis planeeringu liik valitakse, on see riigi eriplaneering, detailplaneering - lahendatakse seda küsimust projekteerimistingimustega. Siis tuleb pidada maha arutelud, et

leida lahendused looduskaitseliste küsimustele ja muinsuskaitseliste küsimustele. Sõltumata sellest planeeringu liigist on nende küsimuste lahendamine eelduseks edasiminemisele.